

Nr 177.

Av herr **von Heland m. fl.**, *angående bestämmelser om obligatorisk effektiv värmebehandling av konsumtionsmjölk.*

I motion i första kammaren nr 37 till 1932 års riksdag hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om omedelbar utredning och förslag, rörande införande av bestämmelser om obligatorisk långtidspastörisering av all konsumtionsmjölk, salubjuden i städer och större samhällen med undantag för s. k. kontrollmjölk.

I nämnda motion, till vilken vi be att få hänvisa, framhölls bl. a. att vetenskapliga undersökningar givit vid handen, att man i långtidspastöriseringen funnit en behandlingsmetod, som under ett fullständigt bibehållande av mjölkens friska smak och alla ur näringssynpunkt värdefulla egenskaper eliminerar de hygieniska risker, vilka kunna vara förenade med försäljning av mjölk, som ej undergått dylik behandling. Likaledes underströks önskvärdheten av att i vårt land i likhet med vad på många håll i utlandet ägt rum utbredningen av mjölkens behandling genom långtidspastörisering befordrades med statsmakternas stöd.

Ifrågavarande motion jämte några andra med likartat syfte remitterades till det sammansatta bevillnings- och jordbruksutskott, vilket utsågs för behandling av Kungl. Maj:ts proposition, angående vissa åtgärder för stödjande av produktionen av mjölk och mejeriprodukter. I utskottets utlåtande hemställdes, att nämnda motioner icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet ansåg sig nämligen kunna utgå ifrån att Kungl. Maj:t utan hänvändelse från riksdagens sida ägnade hithörande spörsmål den uppmärksamhet, vartill förhållandena måtte kunna föranleda, och utskottet stödde denna förmodan på yttranden dels av centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet och lantbruksstyrelsen, dels av medicinalstyrelsen. Av dessa instanser hade centralanstalten och lantbruksstyrelsen tillstyrkt införandet av pastöriseringstvång för viss konsumtionsmjölk, medan medicinalstyrelsen under hänvisning till långtidspastöriseringens i viss mån bristande effektivitet och kontrollsvårigheterna förklarar sig, åtminstone för närvarande, icke kunna förorda genomförande av en lagstiftning i föreslagen riktning.

Av ovan återgivna översikt över detta ärendes behandling vid 1932 års riksdag torde framgå, att det sammansatta utskottets avstyrkande av förslagen icke var ett avstyrkande av innebörden, att åtgärder i den föreslagna riktningen voro opåkallade, utan snarare att frågan om en lagstiftning av angiven innebörd ägde sådan aktualitet att initiativ däri borde med säkerhet kunna påräknas från Kungl. Maj:t sida.

Utvecklingen under de två år, som förflutit, torde kunna anses ha dels bekräftat riktigheten i centralanstaltens och lantbruksstyrelsens ståndpunkt till långtidspastöriseringen, dels ha upphävt medicinalstyrelsens mindre på principiella än på praktiska skäl grundade betänkligheter. Det tekniska förfarandet vid värmebehandling av mjölk i och för desinfektion har varit föremål för rikt givande experiment, liksom även erfarenheterna rörande tillämpade praktiska metoder stabiliserats med för sådana behandlingsförfaranden förmånligt resultat.

Såvitt slutsatser kunna dragas av ovan anförda omständigheter, synas dessa giva vid handen att riksdagen redan principiellt uttalat sig för en lagstiftning av ifrågavarande innebörd, för vilken sedan dess nya anledningar tillkommit, medan frågan emellertid kommit att skjutas i bakgrunden till förmån för andra viktiga avgöranden, som stå i samband med mjölk-hushållningen. Sedan dessa avgöranden träffats på ett till synes lyckosamt sätt, föreligger enligt undertecknades uppfattning all anledning att ånyo fästa riksdagens uppmärksamhet på berörda, ännu icke fullföljda initiativ. Skälen härtill förstärkas, i den mån hemmamarknadens betydelse för avsättningen av vår viktigaste jordbruksprodukt understrykes genom händelsernas gång. I ett läge då det uppenbarligen gäller att bibehålla och i görigaste mån vidga den konsumerande allmänhetens förtroende och intresse för mjölken såsom närings- och hälsomedel, få inga medel försummas att skapa garantier för denna varas saluförande i ett ur hygienisk synpunkt klanderfritt tillstånd. I detta avseende sammanfalla uppenbart producent- och konsumentintresset, ett förhållande som vitsordats av hälsovårdsmyndigheternas erfarenhet om den starkt minskade utbredningen av smittsamma sjukdomar i och med långtidspastöriseringens upptagande till användning i flertalet städer.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till innevarande riksdag med bestämmelser om obligatorisk effektiv värmebehandling av all konsumtionsmjölk, salubjuden i städer och större samhällen, med undantag för s. k. kontrollmjölk.

Stockholm den 23 januari 1934.

Erik von Heland.

Elof B. Andersson.

Fritiof Gustafson.

Axel Löfvander.

D. Pettersson.